



Міністерство охорони здоров'я України  
Буковинський державний медичний університет



**МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ  
- ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ  
19-20 ЛЮТОГО 2026**

Матеріали науково-практичної  
конференції з міжнародною участю

**МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ - ПОГЛЯД У  
МАЙБУТНЄ**

19 - 20 лютого 2026 року

УДК : 378.147.091.33-048.63:61](06)

М 42

***Головний редактор:***

Ігор Геруш - ректор закладу вищої освіти Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор.

***Редакційна колегія:***

Володимир Ходоровський - к.мед.н., доцент, проректор із науково-педагогічної роботи;

Сергій Сажин - к.мед.н., доцент, начальник навчального відділу із сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення;

Віталій Смандич - к.мед.н., керівник навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, доцент кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб;

Людмила Хлуновська - к.мед.н., доцент кафедри педіатрії та медичної генетики;

Валерія Андрієць - викладач коледжу Буковинського державного медичного університету, кафедра суспільних наук та українознавства;

Віталіна Сокорська - провідний фахівець навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Олександра Тюфтій - фахівець I категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Надія Обревко - фахівець II категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини.

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю лікарів, науковців та молодих учених, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

М 42 Медична симуляція - погляд у майбутнє (для лікарів, науковців та молодих учених): наук.-практ. конф. з міжнар. участю.

Чернівці, 19–20.02.2026 року: тези доп. /Чернівці: БДМУ. - 355с.

УДК : 378.147.091.33-048.63:61](06)

М 42

Буковинський державний медичний університет, 2026

## ЗМІСТ

ДЕФРАГМЕНТОВАНИЙ ДЕБРИФІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В СИМУЛЯЦІЙНОМУ НАВЧАННІ Авраменко І. В., Ярцева М. О., Лопіна Н. А.	18
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ РЕАНІМАЦІЇ ТА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ В МЕДСЕСТРИНСТВІ Андрійчук Д. Р., Хлуновська Л. Ю., Черней Н. Я.	19
ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ Антофійчук М. П., Антофійчук Т. М., Попова І. С.	20
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ IN SITU SIMULATION (ISS) У СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ ТА МЕДИЧНИХ СЕСТЕР/БРАТІВ Бабінцева А. Г., Петров В. А.	21
СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ ВЕДЕННЯ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЮ ТРАВМОЮ: АКЦЕНТ НА ЗАПОБІГАННІ ВТОРИННОГО УШКОДЖЕННЯ МОЗКУ Барило Д. Р., Зорій І. А., Тюфтії О. В., Чифурко В. А.	24
ОСКІ ЯК МЕХАНІЗМ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР Батіг І. В., Малайко С. С., Смандич В. С.	25
БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МЕДСЕСТРИ Бачу М. І.	26
НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ Бачук-Понич Н. В.	28
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АКУШЕРІВ-ГІНЕКОЛОГІВ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ З ВИКОРИСТАННЯМ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Бербець А. М.	30
СИМУЛЯЦІЙНА МЕДИЦИНА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КЛІНІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У КРИЗОВИХ УМОВАХ Бідучак А. С.	32
СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЛІКАРЯ	33

ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА» Дербак М. А., Машура Г. Ю., Ганич О. Т., Блецкан М. М.	93
БЕЗПЕЧНЕ НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ СИМУЛЯЦІЮ: ШЛЯХ ВІД НЕВДАЧ ДО МАЙСТЕРНОСТІ Долженко М. О., Трофимович Є. О., Волченко К. В.	96
ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО ТРЕНІНГУ ТА ІНТЕГРАЦІЇ АЛГОРИТМУ ABCDE У СИСТЕМУ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ ТА МЕДИЧНИХ СЕСТЕР Дудка Т. В., Смандич В. С., Мандрик О. Є., Дудка І. В.	97
СИМУЛЯЦІЯ КЛІНІЧНИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНИХ РЕСУРСІВ Дудка Т. В., Підлісна В. В.	100
НАВЧАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИКІВ Дяк К. В.	101
ДОСВІД СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ Журавльова Л. В., Федоров В. О., Сікало Ю. К.	103
АКТУАЛІЗАЦІЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ У 2026 РОЦІ Закшевська А. В., Столяр Д. Б., Смандич В. С., Дудка Т. В.	106
СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ТА НАВИЧОК ДЕЛЕГУВАННЯ У МЕДСЕСТЕР Зяблова І. Р., Хлуновська Л. Ю.	108
СЕРЦЕВО-ЛЕГЕНЕВА РЕАНІМАЦІЯ НА ЛІЖКУ: НОВІ СТАНДАРТИ ТА ЗАВДАННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Єгоренко О. С., Первак М. П.	109
ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА ЧЕРЕЗ СИМУЛЯЦІЮ Єременчук І. В.	111
ПОРІВНЯННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТРАДИЦІЙНОГО ТА СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ Каглюк О. С., Дудка Т. В.	113
СИМУЛЯЦІЙНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ЯК ЗМІНА ПАРАДИГМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ Камінський Р. Ф.	115
КОМОРБІДНІСТЬ У ХВОРИХ НА ХОЗЛ ПОХИЛОГО ВІКУ: РОЛЬ ІНДЕКСУ ЧАРЛСТОНА	116

А також, гібридне акушерське симуляційне навчання є ефективним підходом для підготовки студентів медичних факультетів, оскільки:

- покращує комунікативні навички взаємодії з пацієнтами в умовах стресу алгоритмічних ситуацій;
- розвиває технічну майстерність та клінічну компетентність у процедурних діях;
- підвищує впевненість та готовність до реальної практики;
- сприяє формуванню командних та нанотехнічних навичок, необхідних для ефективного управління акушерськими випадками.

Інтеграція гібридного симуляційного навчання в програми акушерської освіти для студентів медичних університетів забезпечує більш повноцінну підготовку, ніж окремі теоретичні курси або рутинні методи в практиці. Це впливає не лише на знання і навички, але й на поведінкові компетенції та психологічну підготовку, що робить майбутніх лікарів більш компетентними й готовими до сучасної клінічної практики.

#### **Список використаних джерел:**

1. Le Lous M., Simon O., Lassel L., Lavoue V., & Jannin P. Hybrid simulation for obstetrics training: a systematic review. *European Journal of Obstetrics & Gynecology and Reproductive Biology*. 2020;246:23–28. DOI:10.1016/j.ejogrb.2019.12.024.
2. Shields A. D., Vidosh J., Minard, C., Thomson, B., & співавт. Obstetric Life Support Education for Maternal Cardiac Arrest: A Randomized Clinical Trial. *JAMA Network Open*. 2024;7(11):e2445295. DOI:10.1001/jamanetworkopen.2024.45295.
3. Rosen, H., Windrim, R., Lee, Y. M., Gotha, L., Perelman, V., & Ronzoni, S. Simulator Based Obstetric Ultrasound Training: A Prospective, Randomized Single-Blinded Study. *Journal of Obstetrics and Gynaecology Canada*. 2017;39(3):166–173. DOI:10.1016/j.jogc.2016.10.009
4. Holmström, S. W., Downes, K., Mayer, J. C., & Learman, L. A. Simulation training in an obstetric clerkship: a randomized controlled trial. *Obstetrics & Gynecology*. 2011;118(3):649–654. DOI:10.1097/AOG.0b013e31822ad988.
5. Fisher, N., Bernstein, P. S., Satin, A. J., & співавт. Resident Training for Eclampsia and Magnesium Toxicity Management: Simulation or Traditional Lecture? *American Journal of Obstetrics and Gynecology*. 2010;203(4):379.e1–5. DOI:10.1016/j.ajog.2010.06.010.
6. Li, X., Li, G., & Yang, C. Effectiveness and implementation of simulation training in obstetric and gynecological surgery education: systematic review and meta-analysis. *Frontiers in Medicine*. 2026;12:1733201. DOI:10.3389/fmed.2025.1733201

## **ДОСВІД СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ**

**Журавльова Л. В., Федоров В. О., Сікало Ю. К.**

*Харківський національний медичний університет, м. Харків*

**Вступ.** Пандемія COVID-19 та воєнний стан в Україні трансформували медичну освіту, зробивши симуляційне навчання безальтернативним. У прифронтовому Харкові, за обмеженого доступу здобувачів освіти до клінічних

баз, цей метод став основним інструментом формування клінічного мислення та професійної ідентичності майбутніх лікарів на 3–4 курсах. Інтеграція симуляційних технологій дає змогу нівелювати «освітні втрати» та гарантує безперервність якісної підготовки кадрів.

**Мета дослідження.** Оцінити ефективність впровадження методів симуляційного навчання у формуванні етапів клінічного мислення під час викладання дисциплін «Внутрішня медицина» та «Ендокринологія» в гібридному (змішаному) форматі.

**Методи дослідження.** Дослідження базується на комплексному підході. Аналіз проводився серед 46 здобувачів освіти 4-го курсу спеціальності «Медицина» Харківського національного медичного університету (ХНМУ), які протягом 2024/2025 н.р. відвідували заняття з дисциплін «Внутрішня медицина» та «Ендокринологія» в симуляційному центрі ХНМУ. Для оцінки застосування запропонованого формату навчання було розроблено анкету на платформі Google Forms, що складалася з 10 верифікованих питань: 6 за шкалою Лайкерта для оцінки впевненості в навичках та 4 відкритих питання для якісного аналізу. Опитування здійснювалося на останньому занятті. Обробка результатів включала методи описового та якісного аналізу відповідей.

**Основна частина.** Кафедра внутрішньої медицини № 3 та ендокринології ХНМУ має 15-річний досвід впровадження ІТ-технологій у навчальний процес додипломної та післядипломної практичної підготовки, використовуючи ресурси власного сайту кафедри [www.vnmed3.kharkiv.ua](http://www.vnmed3.kharkiv.ua) та платформи дистанційного навчання Moodle ХНМУ. Цей фундамент дав змогу оперативно адаптувати навчальний процес до умов воєнного стану. Науково-педагогічний склад сприйняв перехід до симуляційного формату як необхідну еволюцію методики навчання, що дозволяє зберегти високий стандарт підготовки навіть за відсутності стабільного доступу до клінічних баз через безпекові виклики.

Цикл занять для студентів 4 курсу проводився в симуляційному центрі ХНМУ при Науково-дослідному інституті гігієни праці та професійних захворювань у безпекових умовах, відповідно до розкладу. Використання високотехнологічних тренажерів та інтерактивних стендів, інтегрованих у навчальний процес завдяки підтримці Україно-швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти», забезпечує максимальну автентичність клінічного середовища, що дає змогу студентам опановувати алгоритми діагностики та лікування з дотриманням міжнародних стандартів безпеки пацієнтів.

Практичні заняття проходили в змішаному (гібридному) форматі, що передбачало очну присутність здобувачів у центрі з одночасною трансляцією через сервіс Google Meet для студентів, які перебували дистанційно. Кожне заняття базувалося на трикомпонентній структурі, яка включала попередній брифінг із детальним аналізом протоколів клінічного розбору, безпосередній тренінг практичних навичок об'єктивного обстеження на фантомах та фінальний дебрифінг. Під час практичної частини студенти відпрацьовували техніку запису електрокардіограми, аускультацию серця та легень із використанням верифікованих бібліотек патологічних звуків, методику пальпації щитоподібної

залози за стандартами ВООЗ, тощо. Відповідальний викладач здійснював моніторинг та валідацію правильності виконання технічного алгоритму навички, фокусуючи увагу на критичних точках діагностичного пошуку. Викладач спрямовував клінічне мислення студентів у русло доказової медицини, пропонував диференційно-діагностичні пошукові моделі для верифікації діагнозу та стимулював здобувачів до самостійної корекції тактичних помилок у реальному часі.

Для закріплення матеріалу на платформі Moodle розроблено дистанційні курси, що включають відеоінструкції маніпуляцій, клінічні кейси, медичні калькулятори та актуальні міжнародні рекомендації. Завершальним етапом контролю є самостійне виконання практичного завдання - опису клінічного випадку за затвердженим алгоритмом, що дає змогу комплексно оцінити рівень підготовки майбутнього лікаря.

**Результати дослідження та їхнє обговорення.** Аналіз впровадження симуляційних методів показав високу зацікавленість здобувачів у поєднанні традиційних та інноваційних підходів. За результатами анкетування через Google Forms було встановлено суб'єктивну оцінку ефективності навчання за 5-бальною шкалою (табл. 1).

Таблиця 1. Оцінка ефективності симуляційного навчання здобувачами 4-го курсу (n=46)

Показник оцінки (параметри анкети)	Середній бал (1–5)	% позитивних відповідей (4–5 балів)
Впевненість у виконанні фізикального обстеження після тренінгу	4,7	93,4
Відповідність манекенів реальним клінічним ситуаціям	4,2	78,2
Зручність інтеграції матеріалів Moodle з практичними заняттями	4,5	86,9
Можливість аналізу помилок під час дебрифінгу (зворотний зв'язок)	4,8	95,6
Вплив симуляції на формування алгоритму клінічного мислення	4,6	91,3
Рівень психологічного комфорту при навчанні в безпекових умовах	4,9	97,8

Отримані дані свідчать, що найвищий показник (4,9 бала) має рівень психологічного комфорту. В умовах прифронтового міста створення безпечного освітнього середовища є базовою передумовою для когнітивної діяльності студентів. Висока оцінка можливості дебрифінгу (4,8 бала) підтверджує, що для формування клінічного мислення критично важливим є не лише технічне відпрацювання навички, а й рефлексія під керівництвом викладача.

Показник «Відповідність манекенів реальним клінічним ситуаціям» отримав порівняно нижчий бал (4,2), що пояснюється складністю імітації патологічних станів (наприклад, зміна кольору шкіри, емоційна реакція пацієнта)

на фантомах. Це актуалізує необхідність подальшого розширення парку високореалістичних симуляторів.

Водночас 93,4% респондентів зазначили суттєве зростання впевненості при виконанні об'єктивного обстеження. Аналіз відкритих питань анкети дав змогу виділити наступні переваги: можливість багаторазового повторення маніпуляції без шкоди для пацієнта, стандартизація оцінювання та наявність структурованих відеоалгоритмів на платформі Moodle.

До недоліків методики студентами визначено відсутність емоційного контакту з реальним хворим та складність повної імітації тактильних відчуттів при пальпації патологічно змінених органів.

**Висновки.** Впровадження симуляційних методів навчання в умовах прифронтового міста є ключовим інструментом підтримки академічної доброчесності та якості освіти. Це дає змогу об'єктивно верифікувати практичні навички та запобігти формалізму в умовах обмеженого доступу до клінічних баз.

Інтеграція медичних симуляторів високої точності та дистанційних курсів на платформі Moodle забезпечує безперервність формування клінічного мислення на критичному етапі переходу до клінічних дисциплін.

Підвищення якості підготовки безпосередньо залежить від масштабування симуляційного центру, розширення кількості терапевтичних локацій та оновлення парку віртуальних тренажерів. Перспективою розвитку є впровадження методу «Стандартизований пацієнт» для відпрацювання комунікативних навичок.

#### **Список використаних джерел:**

1. Kocherga Z. R. et al. Simulation training: International experience and development strategy in Ukraine. *Art of Medicine*, 2024. 31(3), 231–235. <https://doi.org/10.21802/artm.2024.3.31.231>
2. Журавльова Л. В. та ін. Єдиний навчально-інформаційний простір на прикладі роботи сайту клінічної кафедри // Студентоцентрований навчальний процес, як запорука забезпечення якості вищої медичної освіти: ІІІ навчально-методична конференція ХНМУ - Харків: ХНМУ, 2020. - Вип. 10. - С. 57–60. <https://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/25795>

## **АКТУАЛІЗАЦІЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ У 2026 РОЦІ**

**Закшевська А. В., Столяр Д. Б., Смандич В. С., Дудка Т. В.**

*Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

Станом на 2026 рік симуляційне навчання в медичній освіті остаточно трансформувалося з допоміжного методу в обов'язковий стандарт підготовки, що базується на принципах безпеки пацієнта та об'єктивної оцінки компетентностей. Основною рушійною силою актуалізації навчальних програм стало впровадження штучного інтелекту та імерсивних технологій, які дають змогу створювати адаптивні сценарії навчання. На відміну від статичних моделей, сучасні симулятори інтегрують алгоритми машинного навчання для

### References:

1. Мельник В. В., Проняєв Д. В. Ефективність симуляційного навчання. Медична симуляція – погляд в майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України), 2022: 186-187.

[http://dspace.bsmu.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/20508/187\\_МельникПроняєв.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://dspace.bsmu.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/20508/187_МельникПроняєв.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

2. Шмалей С. В., Редька І. В. Симуляційне навчання в системі підготовки медичних працівників. Педагогічний альманах. 2024;56:75-84.

<https://doi.org/10.37915/pa.vi56.572>